

Sygn. akt XI GC 535/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2015 roku

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Wójcik-Wojnowska

Protokolant: Edyta Jurkowska

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2015 roku w Szczecinie, na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w P.

przeciwko (...) spółka akcyjna spółce komandytowej w S.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 197 zł (sto dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XI GC 535/14

Sprawa rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym.

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym dnia 15 października 2013 r. powódka (...) S.A. z siedzibą w P. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) S.A. S.K.A.

z siedzibą w S. kwoty 924 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 września 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kwoty uiszczonej tytułem opłaty sądowej oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że wykonała na rzecz pozwanej przewóz, za który pozwana nie zapłaciła w całości, potrącając należność z tytułu kary umownej za brak rozliczenia palet. W ocenie powódki palety zostały rozliczone należycie, ich jakość skontrolowana przez kierowcę, a brak zwrotu palet wynikał z błędu odbiorcy towaru, który pomimo otrzymania dokumentu wydania kaucji z obowiązkiem jej zwrotu przyjął palety na stan. Powódka podniosła także, że treść umowy z dnia 5 lipca 2013 r. nie zastrzega możliwości nałożenia kary umownej za brak rozliczenia palet. Uzasadniając natomiast roszczenie w zakresie odsetek ustawowych, powódka odniosła się do treści załączonej do pozwu faktury VAT z dnia 16 lipca 2013 r.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, wskazując, że zgodnie z dokumentami przewozowymi kierowca otrzymał palety euro i nie złożył zastrzeżeń co do ich stanu, a odbiorca towaru stwierdził, iż palety nie spełniają norm euro. W związku z tym odbiorca przesyłki zakwalifikował je jako jednorazowe i nie zwrócił. W efekcie pozwana została obciążona przez swego zleceniodawcę kosztem palet (28 zł za każdą paletę) i takim samym kosztem obciążyła powódkę. Wobec tego potrącenie było skuteczne i doprowadziło do wygaśnięcia roszczenia powódki w dochodzonej części. Pozwana wskazała też, iż przy rozładunku kierowca nie przekazał jej spedytorom prawdziwej informacji o sposobie sklasyfikowania palet przez odbiorcę, co pozwoliłoby wyjaśnić wątpliwości i uniknąć obciążenia.

W odpowiedzi na sprzeciw powódka podkreśliła, że wydanie odbiorcy palety są paletami Euro i podlegają zwrotowi, co znajduje potwierdzenie w pieczęci odbiorcy na dokumencie wydania kaucji nr WK/107/07/12-13. Powódka zwróciła także uwagę na to, iż kierowca w trakcie rozładunku podał spedytorowi pozwanej prawdziwe informacje. Brak zwrotu palet wynikał, zdaniem powódki, z błędu odbiorcy towaru, który pomimo otrzymania dokumentu wydania kaucji z obowiązkiem jej zwrotu przyjął palety na stan. Kierowca dochował należytej staranności podczas wykonywania zlecenia. Otrzymał on na załadunku palety Euro i tak też je zaszeregował.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 5 lipca 2013 r. pomiędzy (...) S.A. S.K.A. z siedzibą w S. zleciła powódce (...) S.A. z siedzibą w P. przewóz zgodnie z warunkami zlecenia nr (...). Przedmiotem przewozu były 33 palety Euro brykietu D. 2,5 kg, załadunek miał zostać dokonany dnia 5 lipca 2013 r. o godz. 17.00 w (...) Parku (...) w siedzibie spółki (...), rozładunek natomiast dnia 8 lipca 2013 r. o godz. 22.00 w E. C. w P.. Strony ustaliły fracht na kwotę 1.960 zł netto. Jako formę płatności strony uzgodniły przelew w terminie 60 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury i dostarczenia CMR. Kierowcą wykonującym zlecenie był Ł. M. (1). W warunkach szczegółowych zlecenia w pkt 9 wskazano, że zleceniobiorca zobowiązany jest do dokonania kontroli jakości otrzymanych do przewozu palet oraz do odebrania potwierdzonych kwitów paletowych, zarówno z załadunku jak i rozładunku, pod rygorem uznania palet za nierozliczone. Zleceniobiorca odpowiada za szkody powstałe w wyniku uznania palet za nierozliczone.

Dowód: zlecenie k. 13-15

Powyższe zlecenie było wynikiem współpracy między firmą (...) a pozwaną, w ramach umowy o świadczenie usług transportowo – spedycyjnych. W ramach tej współpracy ustalono, że (...) sp. z o.o. oczekuje zwrotu dokładnie takiej samej ilości palet typu Euro, jakie zostały wydane przy załadunku sprzedawanego towaru. Towar nie powinien być dostarczony na innego typu paletach. Obowiązkiem kierowcy, który dostarcza konkretny towar, jest skontrolowanie stanu palet. Jeżeli wysyłany towar znajduje się na paletce uszkodzonej lub innej niż Euro, kierowca winien wówczas poprosić załadowcę o wymianę palet. W braku takiej możliwości, może wtedy przyjąć towar, niemniej jednak powinien wówczas poczynić odpowiednią adnotację na dokumencie przewozowym i poinformować pozwaną. Ponadto powinien w takiej sytuacji skontaktować się z pozwaną spółką. W braku adnotacji przyjmuje się, iż paleta jest nieuszkodzona i Euro i należy zwrócić zleceniodawcy taką samą. Jeżeli paleta nie zostaje zwrócona pozwana spółka zostaje obciążona karą pieniężną, w wysokości ustalonej każdorazowo z poszczególnym klientem w danej umowie.

Dowód:

- zeznania S. G., k. 114 – 115,

- zeznania M. M., k. 116.

- maile k. 59

Zlecenie nr (...) zostało przez zleceniobiorcę zrealizowane dnia 8 lipca 2013 r. Wykonujący przewóz kierowca Ł. M. (1) odebrał od nadawcy D.

sp. z o.o. bez zastrzeżeń dokument wydania WZ nr (...) /107/07/12-13 dnia 5 lipca 2013 r., wskazujący na wydanie 33 palet Euro 800 x 1200 mm, zgodnie

z wydaniem kaucji nr WK/107/07/12-13. Palety przyjęto do (...) S.A.

z siedzibą w P. dnia 8 lipca 2013 r., na dokumencie WZ odnotowano, że 33 palety nie spełniały norm Euro.

Dowód:

- wydanie WZ nr (...) /107/07/12-13, k. 16,

- wydaniem kaucji nr WK/107/07/12-13, k. 17.

W trakcie załadunku towaru kierowca Ł. M. (1) nie zgłosił żadnych uwag dotyczących palet. Ł. M. (1) nie zgłosił przy rozładunku, że palety zostały uznane przez odbiorcę towaru za niespełniające kryteriów palet Euro.

Na pytania M. M., czy wszystkie palety zostały zakwalifikowane jako nieuszkodzone lub uznane za typ Euro, kierowca Ł. M. (1) odpowiedział twierdząco. Kierowca poinformował przedstawicieli pozwanej spółki, że palety przyjęto bez zastrzeżeń. M. M. przekazał (...) sp. z o.o. niniejszą wiadomość w takim brzmieniu od kierowcy Ł. M. (1).

Dowód:

- zeznania S. G., k. 115,

- zeznania M. M., k. 116,

- zeznania E. G., k. 117.

W korespondencji pomiędzy D. i Sprint wskazywano na kłopoty związane z rozliczaniem palet – kierowcy mieli twierdzić, że przyczyną uszkodzeń palet jest „dociskanie” przy załadunku. D. informowała pozwaną, że 34 palety są nierozliczone. Pozwana poinformowała, że przyjmuje obciążenie z tego tytułu.

Dowód: maile k. 5155

Dnia 16 lipca 2013 r. powodowa spółka (...) S.A. wystawiła pozwanej (...) S.A. S.K.A. fakturę VAT nr (...) na kwotę brutto 2.410,80 zł z terminem płatności oznaczonym na dzień 17 września 2013 r.

Dowód: faktura k. 18

Dnia 19 sierpnia 2013 r. (...) sp. z o.o. wystawiła wobec pozwanej spółki (...) S.A. S.K.A. notę księgową nr (...) na kwotę 952,00 zł jako koszt 34 palet uznanych za niespełniające normy Euro, które dotyczyły zleceń: 1) ZT 454/12-13 do E. P. na trasie G. – P. (1 paleta) oraz 2) ZT 455/12-13 do E. C. P. na trasie G.-P. (33 palety). Wystawiająca notę księgową spółka ustaliła koszt jednej palety na 28,00 zł zgodnie z umową z dnia 17 stycznia 2013 r. Termin płatności wskazanej wyżej kwoty został ustalony na 7 dni od dnia wystawienia przedmiotowej noty. Należność z noty została uregulowana przez potrącenie z wynagrodzeń za przewozy.

Dowód:

- nota księgową nr (...) z dnia 19 sierpnia 2013 r., k. 56,

- przelew, k. 57,

- zeznania S. G., k. 115.

Dnia 19 sierpnia 2013 r. pozwana spółka (...) S.A. S.K.A. wystawiła wobec powodowej spółki (...) S.A. notę obciążeniową nr (...) na kwotę 924 zł z tytułu braku rozliczenia palet. Termin zapłaty tej należności oznaczono na dzień 20 sierpnia 2013 r. Wystawca tego dokumentu powoływał się na to, iż nie dokonano kontroli jakości palet, przyjętych do przewozu wraz z przesyłką, do czego powodowa spółka miała być zobowiązana zgodnie z pkt. 9 zlecenia spedycyjnego nr (...) z dnia

5 lipca 2013 r., czego skutkiem było uznanie wszystkich 33 palet za palety jednorazowe, bezzwrotne. Pozwana spółka powoływała się również wobec powódki na to, że kierowca udzielił w toku rozładunku niewłaściwej informacji do tego, w jaki sposób odbiorca sklasyfikował palety.

Dowód:

- nota obciążeniowa nr (...) z dnia 19 sierpnia 2013 r., k. 19 – 21.

Oświadczeniem z dnia 21 sierpnia 2013 r. pozwana spółka dokonała potrącenia zobowiązań wobec strony powodowej wynikającej z faktury VAT nr (...)

z dnia 16 lipca 2013 r. na kwotę 2.410,80 zł z należnościami strony pozwanej wynikającej

z noty obciążeniowej nr (...) z dnia 19 sierpnia 2013 r. Oświadczenie to zostało nadane powodowej spółce dnia 22 sierpnia 2013 r.

Dowód:

- oświadczenie z dnia 21 sierpnia 2013 r., k. 47,

- książka pocztowa, k. 49.

Dnia 17 września 2013 r. pozwana spółka dokonała przelewu kwoty w wysokości 1.486,80 zł na rachunek bankowy spółki powodowej tytułem zapłaty za fakturę VAT

nr (...).

Dowód:

- potwierdzenie przelewu, k. 50.

Dnia 7 kwietnia 2014 r. nastąpiło przekształcenie (...) S.A. S.K.A. w (...) S.A. sp. k. na mocy uchwały z dnia 11 lutego 2014 r. podjętej na podstawie art. 562 i art. 563 k.s.h. przez nadzwyczajne walne zgromadzenie (...) S.A. S.K.A. z siedzibą w S. sporządzonej w formie aktu notarialnego. Przekształcona spółka została zarejestrowana pod numerem KRS: (...).

Dowód:

- wydruk z KRS, k. 85 – 85v.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo okazało się bezzasadne.

Powódka dochodziła w niniejszej sprawie części wynagrodzenia wynikającego z umowy przewozu. Zgodnie z art. 774 k.c. przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy. Stosownie zaś do art. 775 k.c. przepisy tytułu niniejszego stosuje się do przewozu w zakresie poszczególnych rodzajów transportu tylko o tyle, o ile przewóz ten nie jest uregulowany odrębnymi przepisami. W niniejszej sprawie szczegółowe prawa i obowiązki stron umowy przewozu regulowane są w przepisach ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (Dz. U. z 2015 r., poz. 915; dalej: „Prawo przewozowe”).

Zawarcie przez strony umowy i wysokość ustalonego wynagrodzenia, a także kwoty już wpłacone przez pozwaną były niesporne, nadto wynikały ze złożonych dokumentów. W zakresie kwoty dochodzonej pozwem pozwana podniosła zarzut wygaśnięcia zobowiązania w drodze potrącenia własnej wierzytelności względem powódki.

Zarzut ów okazał się uzasadniony. Zgodnie z art. 498 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Potrącenia dokonywa się przez

oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe (art. 499 k.c.).

Pozwana swoją wierzytelność wywodzi z tego, że powódka nienależycie wykonała umowę przewozu – nie rozliczyła palet euro, do czego była zobowiązana. Oświadczeniem woli obu stron objęty był pkt 9 ustaleń zlecenia spedycyjnego o treści: zleceniobiorca zobowiązany jest do dokonania kontroli jakości otrzymywanych do przewozu palet oraz do odebrania potwierdzonych kwitów paletowych zarówno z załadunku, jak i z rozładunku, pod rygorem uznania palet za nierozliczone. Dotyczy to także przewozów bez palet zwrotnych. Zleceniobiorca odpowiada za wszelkie szkody powstałe w wyniku uznania palet za nierozliczone.

Przechodząc na grunt przepisów Prawa przewozowego, należy wskazać, że art. 42 ust. 1 tej ustawy stanowi, iż przewoźnik może odmówić przyjęcia do przewozu rzeczy, których stan jest wadliwy lub opakowanie niedostateczne albo niemających wymaganego opakowania. Natomiast art. 48 ustawy stanowi, że przewoźnik może sprawdzić, czy przesyłka odpowiada oświadczeniom nadawcy zawartym w liście przewozowym oraz czy zachowane zostały przepisy dotyczące rzeczy dopuszczonych do przewozu na warunkach szczególnych (ust. 1); wynik sprawdzenia zamieszcza się w liście przewozowym albo dołączonym do niego protokole (ust. 3).

Odpowiedzialność przewoźnika za szkody w przesyłce regulowana jest w art. 65 Prawa przewozowego. I tak, przewoźnik ponosi odpowiedzialność za utratę, ubytek lub uszkodzenie przesyłki powstałe od przyjęcia jej do przewozu aż do jej wydania oraz za opóźnienie w przewozie przesyłki (ust.1). Przewoźnik nie ponosi odpowiedzialności określonej w ust. 1, jeżeli utrata, ubytek lub uszkodzenie albo opóźnienie w przewozie przesyłki powstały z przyczyn występujących po stronie nadawcy lub odbiorcy, niewywołanych winą przewoźnika, z właściwości towaru albo wskutek siły wyższej. Dowód, że szkoda lub przekroczenie terminu przewozu przesyłki wynikło z jednej z wymienionych okoliczności, ciąży na przewoźniku (ust. 2). Przewoźnik jest zwolniony od odpowiedzialności określonej w ust. 1, jeżeli utrata, ubytek lub uszkodzenie przesyłki powstały co najmniej z jednej z następujących przyczyn:

- 1) nadania pod nazwą niezgodną z rzeczywistością, nieścisłą lub niedostateczną rzeczy wyłączonych z przewozu lub przyjmowanych do przewozu na warunkach szczególnych albo niezachowania przez nadawcę tych warunków;
- 2) braku, niedostateczności lub wadliwości opakowania rzeczy, narażonych w tych warunkach na szkodę wskutek ich naturalnych właściwości;
- 3) szczególnej podatności rzeczy na szkodę wskutek wad lub naturalnych właściwości;
- 4) ładowania, rozmieszczenia lub wyładowywania rzeczy przez nadawcę lub odbiorcę;
- 5) przewozu przesyłek, które zgodnie z przepisami lub umową powinny być dozorowane, jeżeli szkoda wynikła z przyczyn, którym miał zapobiec dozorca (ust.3)

Jeżeli przewoźnik na podstawie okoliczności danego wypadku wykaże, że utrata, ubytek lub uszkodzenie mogły powstać wskutek co najmniej jednej z przyczyn określonych w ust. 3, domniemywa się, że szkoda z nich wynikła (ust. 4).

Zarówno z treści zlecenia, jak i z zeznań świadków wynika, iż kierowcy powódki mieli obowiązek skontrolować jakość palet na załadunku i przyjmując wyłącznie palety euro nieuszkodzone, lub odnotować na liście przewozowym, że palety nie spełniają norm euro. Potwierdzeniem takiego rozumienia treści umowy są m. in. zeznania kierowcy powódki, Ł. M., który wskazał, że tak właśnie postępował, a w przypadku spornego przewozu otrzymał palety euro. Okoliczności związanych z kwalifikacją spornych palet przy odbiorze świadek nie pamiętał, wskazując, iż nie przypomina sobie żadnych problemów, czy adnotacji. Tymczasem w dokumencie WZ wyraźnie odnotowano, że odbiorca nie przyjął na stan żadnej palety euro, lecz 33 palety jednorazowe. Świadek powódki nie potwierdził więc prezentowanej przez nią tezy, iż palety były prawidłowe, a jedynie nieprawidłowo je zakwalifikowano, nie podważył tym samym wiarygodności

zapisów na dokumencie WZ. Na podstawie zeznań Ł. M. nie można też przyjąć, jak twierdziła powódka, że kierowca dochował należytej staranności przy wykonywaniu zlecenia, skoro z dokumentów wynika przyjęcie palet euro nieuszkodzonych i zwrot palet nie spełniających norm euro, a świadek nie wskazuje ani na uszkodzenia przy załadunku (jak mógłby to sugerować jeden z maili przedstawionych przez pozwaną) ani na celowo nieprawidłową kwalifikację palet przez odbiorcę. Pozwana konsekwentnie wskazywała, że kierowca nie zgłosił zleceniodawcy problemów z kwalifikacją lub jakością palet, zeznania Ł. M. zdają się wskazywać, że kierowca nie zainteresował się sposobem kwalifikacji palet przez odbiorcę, skoro nie wiedział o tym, że palety uznano za jednorazowe. Potwierdza to istnienie po stronie powódki nienależytej staranności przy wykonywaniu przewozu. Jednocześnie trzeba stwierdzić, że powódka nie zwolniła się z odpowiedzialności zgodnie z art. 65 Prawa przewozowego, wykazując, że uszkodzenie palet nastąpiło z przyczyn występujących po stronie nadawcy lub odbiorcy, niewywołanych winą przewoźnika, z właściwości towaru albo wskutek siły wyższej.

Dokumenty dotyczące obrotu paletami wskazują, iż do przewozu przyjęto palety euro nieuszkodzone, a oddano nie spełniające norm euro, przy jednoczesnym braku adnotacji przewoźnika na tych dokumentach, kwestionujących zawarte w nim ustalenia. Wobec tego zobowiązanie powódki nie zostało prawidłowo wykonane. Ciężar wykazania, że stało się to z przyczyn od niej nienależnych, spoczywał na powódce.

Wobec tego Sąd uznał, że powódka odpowiada za oddanie niewłaściwych palet i związaną z tym szkodę. Wysokość szkody wykazana została zeznaniami świadków – pracowników pozwanej, dokumentem obciążenia, otrzymanym od kontrahenta (nota od D.) i wydrukami, wskazującymi orientacyjne ceny palet na rynku. Pozwana wykazała też, że obciążenie zostało faktycznie zrealizowane – przelew od D. zawiera w opisie stwierdzenie, że z faktur pozwanej D. potrąciła kwotę obciążenia z noty.

Roszczenie powódki stało się wymagalne z dniem 18 września 2013 r. Pozwana wymagalność swego roszczenia określiła w nocie obciążeniowej na datę wcześniejszą. Otrzymała noty powódka nie kwestionowała, nadto sam fakt, że przedstawiła ją przy pozwie, potwierdza jej otrzymanie. Wobec tego oświadczenie pozwanej o potrąceniu było skuteczne i doprowadziło do wygaśnięcia wierzytelności w kwocie 924 zł. Z powyższych względów powództwo należało oddalić.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie drugim wyroku na podstawie art. 98 § 1 – 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., zgodnie z którymi strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, przy czym do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się jego wynagrodzenie i wydatki jednego radcy prawnego, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez Sąd osobistego stawiennictwa strony. W rozpoznawanej sprawie pozwany okazał się stroną wygrywającą sprawę w całości, co dawało podstawę do obciążenia powódki całością poniesionych przez stronę pozwaną kosztów postępowania. Na poniesione przez pozwanego koszty w wysokości 197 zł składają się następujące kwoty: 180 zł jako wynagrodzenie radcy prawnego występującego w sprawie stosownie do § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.

w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.) oraz kwota 17 zł uiszczona tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować
2. odpis wyrok z uzasadnieniem doręczyć pełn. powoda
3. z pismami lub za 30 dni